

הנדון: פרוטוקול לשיבת ועדת איכות הסביבה מספר 1

ישיבת ועדת איכות הסביבה תתקיים ב 7.4.19 בשעה 19:00 בחדר ישיבות המועצה.

משתתפים: דורית אבנט, מאיר גרינפלד, עדנה פשר, אביבה קרבונרה, הלל גלזמן, דויד רדליך, נתן שפר, גדעון להמן, מוטי מזרחי, אייל שמואלי, קרן דרוקמן אדיב

נושאים

מוטי מזרחי מנהל מחלקת איכו הסביבה - הציג את עיקרי פעולות המחלקה בנושא מחזור הטמנה, כמו כן נתן סקירה בנושאים עיקור וסירוס כלבים, הדברת מזיקים, התמודדות עם יתושים.

אייל שמואלי ציין כי התקיימה פגישה עם נציגי משרד איכות הסביבה וכפר ורדים הינו ישוב מוביל במחזור – כ 48% פסולת ממחזורת ביישוב.

דורית מציינת כי אתר הגזם בעיתי ואין גישה מסודרת.
קרן – יש להוציא הודעה לתושב עם ריענון ימי הוצאת גזם, פסולת, הוצגה הפרוגרמה לפיתוח חורשת בר בת אשר ע"י נתן שפר- מצ"ב פרוגרמה.

לפני שמתחילים למצוא מקורות פנימיים והפעלת מתנדבים – מתבקשת פניה לקק"ל למימון הפרויקט – באחריות אייל או מי מטעמו מעובדי המועצה.
התמודדות עם צואת כלבים- לא הוצגה בישיבה בשל חוסר זמן- מצ"ב הצעה לדיון בוועדה הבאה.

קביעת נוהל לכריתת עצים בדומה למסמך שהוכן לאחרונה ע"י עריית נהריה נהריה בשיתוף עם אדם טבע ודין – יוצג ע"י אביבה – ראש המועצה אייל שמואלי ציין כי הנושא בבדיקה עם רשות מקרקעין מה ניתן לעשות – כרגע נושא זה בבחינה ומעקב להמשך.

הצגת 'סקר הרחובות' - הצגת הממצאים ע"י דורית ואביבה- דורית ציינה כי הסקר נעשה בשלב ב' ויש רישום של מפגעים שונים וביניהם שורשי עצים אשר הרימו את אבני המשתלבת, מצבם של הספסלים, וחוסר בפחי אשפה או פחי אשפה פגומים – יועבר סיכום מסודר ע"י אביבה ודורית כדי שנעביר לבחינת והתייחסות אנשי מקצוע של המועצה.
דויד- מציין שיש בעיה בעצים שנתלו, והשקיה וכדומה- דויד התבקש להכין מסמך מסודר על מנת שניתן יהיה לבחון את הדברים.

סריקת מצב טורבינות רוח על יד כפר ורדים – הועברה ע"י הלל גלזמן – נתון לעכשיו נותרה טורבינה אחת במרחק 500 מטר מבתי היישוב, הנושא הועבר לעתירה מנהלית בבית המשפט בחיפה.

איסור גורף לשימוש בראונדאפ - יוצג ע"י עדנה – הנושא לא עלה לדיון – מתוכנן סיור למידה בעיריית כרמיאל- אשר הפסיקו את השימוש בראונדאפ. כמו כן בשלב זה יש הסכמה לא לרסס במדרכות.

הערות נוספות- עידוד שימוש באפליקציה לדיווחי מפגעים.

צפי למכונת טיאוט – אמורה להגיע בקרוב.

מתוכנן מבצע ניקיון ע"י כיתה מבית ספר אמירים

שקיות כתומות- יחולקו שקיות במימון המועצה דרך חנות "אורי בית וגן" – הזמנו שקיות חלופיות בעלות נמוכה יותר משקיות שחולקו עד כה.

דיון בנושא – מחזור גום להורדת עלויות- לבקשת דויד רדליך יתקיים בנפרד ויבחנו דרכים חלופיות לפינוי.

בברכה,

יו"ר ועדת איכות הסביבה

קרן דרוקמן אדיב

אינוונטר צומח חורשת בר בת. ינואר 2019

צורת החורשה משלוש ישר צווית פחות או יותר .

אל החורשה עולים מספר שבילים :

1. מכיוון מערב - ממגרש החנייה של ביה"ס קשת.
2. צפון מערב - משעול הסחלב
3. צפון - מרחוב מורן.
4. מזרח - מגבעת האנטנה
5. דרום מזרח - מצומת המפה

חלקה הצפוני של החורשה נטוע אורנים , ובחלק הצפון מזרחי משולבים זיתים. בין העצים צומחים עשבונים. בין הקודקוד הצפוני לבין השביל שעולה לחורשה מכיוון רחוב רותם מותקנים מספר קטן של מתקני שעשוע.

במרכז החורשה / מרכז המשולש נטועים עצי אורן וביניהם עשבונים רבים כגון:

חיננית הבתה, ציפורן מצרית, כתמה עבת שורש דדרר מצוי, מצליבים למיניהם. כמו כן גדלים בשטח כלניות, רקפות, דם המכבים, שלהבית דביקה ובוצין מפורץ. אזוב מצוי ועוד.

ישנה קרחת יער קטנה מדרום לשביל העולה למרכז החורשה מכיוון בית הספר .

מדרום לשביל העולה מרחוב מורן בצלע המזרחית של המשולש יש ריכוז גדול של דם המכבים. בשולי החורשה מעל הבתים של רחוב רותם נפתח חלון נוף יפה לכיוון צפון מזרח . שולי הר מירון, החרמון וישובי הגליל העליון המערבי .

בחלקו הדרומי של משולש החורשה נמצאת גבעה קטנה ועליה חורש ים תיכוני צפוף המתאפיין בפרטים הבאים: עצים –אורן, אלון מצוי, אלון תבור, לבנה רפואי, אלה א", כליל החורש, אדר סורי, ער אציל.

שיחים: לוטם, אחירותם, אשחר קטן עלים, מורן, רוזמרין, סירה קוצנית אצבונית החורש. מרווה ריחנית, מרוות ירושלים.

מטפסים: קיסוסיתאספרג החורש .

עשבונים וגיאופיטים: כלניות, רקפות, סחלבים, חיננית הבתה, כתמה עבת שורש, שלהבית דביקה, בוצין מפורץ, לשון הפר ועוד.

בצידה הדרום מערבי של החורשה מאחורי הבתים של רח משעול הכרכום אחרי בית מס 3 נמצא בור הסלמנדרות ומולו אבן האמוניטים.

מאחורי בית מס 5 התבצעה כריתה של מספר עצים.

מועדי פריחה:

כלניות, רקפות, - ינואר פברואר

חיננית הבתה, כתמה עבת שורש, לשון הפר ציפורנית מצרית - פברואר מרץ

דם המכבים - אפריל מאי

סחלב פרפרני / סחלבים - פברואר מרץ אפריל

אחירותם - מאי יוני

לבנה רפואי - אפריל מאי יוני

כליל החורש - מרץ אפריל

לוטם - מרץ אפריל

נלחמים במפגע צואת הכלבים

המטרה: מיגור ואכיפה כנגד בעלי כלבים שאינם אוספים את צואת כלבם, הגברת המודעות בקרב התושבים, לקיחת אחריות של בעלי הכלבים על שמירת כפר ורדים יישוב נקי ומטופח.

חשוב לדעת: צואת כלבים שלא נאספת הינה מפגע תברואתי, העלול להוות סכנה בריאותית. טפילים ותולעים מסוכנים הנמצאים בצואת הכלבים, עלולים להדביק בפארקים ובגינות ציבוריות, בני אדם וכלבים אחרים.

השיטה: התכנית תכלול פעילויות חינוכיות והסברה בקרב תלמידי בית הספר והתושבים, פעילות אכיפה מוגברת, גלויה וסמויה, פעילות קהילתית של תלמידי בית ספר קשת ותנועת הצופים.

התכנית שתצא לדרך בתחילת חודש מאי.

1. שליחת מכתבים לבעלי הכלבים: עדכון החוק עזר- בנושא כלבים משוחררים ואיסוף צואה, מידע כללי כמו מחלות שצואת כלבים עשויה לעורר. מיפוי מיקומי שקי קקי - אחריות - וטרינר המועצה
2. קמפיין בשלטי חוצות- די לכלך - מטילים ואוספים צואת כלבים
3. שילוט תזכורת ואזהרה על גובה הקנס -
4. מיפוי מיקומי שקי קקי- ובחינת צורך הוספה מתקני שקיות במוקמות בעיתים במיוחד - מנהל מחלקת איכות הסביבה
5. בית ספר קשת ואמירים- פרויקט הסברה והגברת מודעות - בשיתוף מנהלת מחלקת חינוך
6. הגברת האכיפה מבצעי אכיפה באזורים "בעיתיים" - מנהלת מחלקת איכות הסביבה.
7. בדיקת עלויות וחלוקת ערכות פלסטיק מיוחדות לאיסוף לבעלי הכלבים - מנהל מחלקת איכות הסביבה
8. הקצאת תקציב - קמפיין שילוט, עמדות שקי קקי, ושילוט אזהרה - אומדן - מנהלת מחלקת איכות הסביבה. הבאה לאישור הקצאה ראש המועצה.

משתתפים: נתן שפר, אורנה בקל, מוקי מזורסקי, נילי אלדר, מנשה קרת, עדנה פישר, טוביה ארז, קרן אדיב

כללי

חורשת בר בר הינה חורשה אורנים בעלת טבע פראי.
בחורשה ישנם מתקני משחקים. החורשה משמשת כאזור מפגש של חתכים מגוונים של הקהילה:
החל מתלמידי בית הספר, משפחות צעירות, נער, אירועי קהילתיים, פיקניקים, בעלי כלבים.
היא ממוקדת בסמוך לבית הספר היסודי, והינה 'חצרם האחורי' של בתי השכונה רותם, משעול הכרום, מורן.

מטרת המפגש
להגדיר פרוגרמה שתיקח בחשבון עם מגוון השימושים תוך שמירה על ייחודיות המקום כגינה סביבה טבעית.

ייב נתון

חורשת האורנים נמצאת בשלב מעבר בין הזדקנות האורנים לגיבוש אופי העצים שיחדשו את וישמרו על אופי המקום.

סיכום עיקרי הדברים

1. שימור המקום מבחינת הצומח ונוף ובעלי החיים.
2. שיפור אזורי המשחקים תוך דגש על חומרים טבעיים שישתלבו בנוף הקיים.
3. שילוט והכוונה – מאין מגדיר צמחים – סוג, תמונה, זמן פריחה.
4. שילוט והכוונה בנושא גאולוגיה בע"ח נוף, סוגי קרקע
5. סימון שבילים- בהתאם לשבילים הקיימים.
6. הוספת מקומות ישיבה ספסלים שולחנות, מקום למנגל, ברזיה וכדומה
7. קביעת מדניות שימוש במקום, שעות פעילות שימור הטבע
8. חשיבה על הפיכת המקום לאזור למידה למטייל המזדמן - הכנת דפי עבודה, או דרך עבודה אינטראקטיבית ליצירת ייחודיות למקום.
9. חיבור מוסדות החינוך – חשיבה על הוספת תחום לימוד – גאוטופ
10. חיבור פעילות תנועת נוער לשימור וניקיון המקום
11. חשיבה על חיבור לעבר – בני ובנות מצוה- כחלק מפעילות קהילתית.
12. חשיבה על פיתוח אזור של "יער מאכל"
13. בדיקה לגבי תחום השטח וחריגה של הבתים הסמוכים לאזור המשותף.
14. קביעת מדניות לתחזוקה שוטפת מול המועצה
15. פיתוח שביל ריצה- להימנע משימוש בטרקטורים

16. פיתוח עמדת תצפית לנוף- טרסות מחומרים טבעיים.

17. בקשה שעלתה מהנוער שנוהג להתאמן באזור חשיבה על הוספת מתקנים – בסגנון "בוחר מסלול"

הערות לתכנון שהוצע

1. התוכנית אינה משתלבת עם הנוף הקיים ומבטלת את הייחודיות של "השטח הפראי" ופוחי הבר של המקום.
2. ביטול מגרשי החניה.
3. פארק כלבים מיותר – קיים פארק כלבים בשלב א'.

הערה- לסיכום מצורפים סיכומים שנשלחו ע"י נתן שפר ונילי אלדר.

ניתן להתחיל בשלב הראשון בהכנת שלטים – תיבדק אפשרות לעזרה ע"י מתנדב/ת בעלי יכולת עיצוב גרפי

וכן עזרה מהנגרייה הקהילתית.

נדרשת חשיבה מחודשת ויצירתית ע"י מתכנן מקצועי ליצור מהמקום גינה 'ידידותית לסביבה' שמשתלבת ולא מבטלת אותה, ועם זאת בעלת שימושים מגוונים.

חורשת הבר-בת

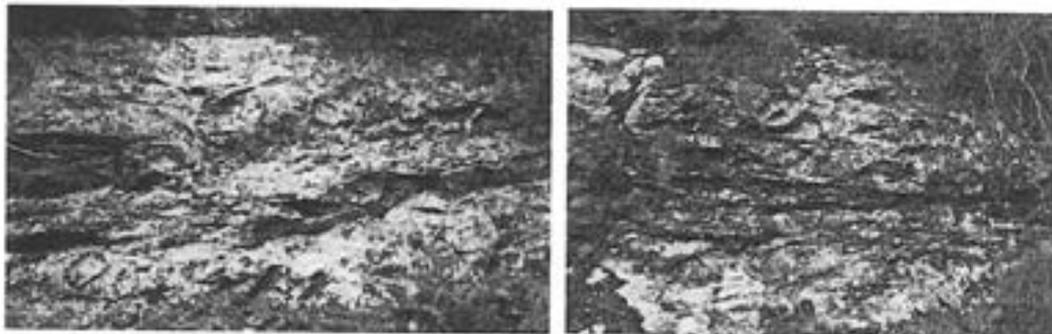
סקירה גיאולוגית:

חורשת ה"בר-בת" נמצאת על פסגת "גבעת האנטנה". המסלע המאפיין את הגבעה הוא גיר-קירטוני.

העתק (מישור שבר) החוצה את הגבעה בכיוון מזרח-מערב מחלק את האזור לשני חלקים. הראשון (הצפוני) המסומן בירוק בהיר בתרשים – שטח מישורי בו רוב המתקנים הקיימים והמתוכננים; החלק השני (הדרומי) המסומן בירוק כהה בתרשים – שטח מוגבה במספר מטרים ובו הצמחייה הטבעית הסבוכה.

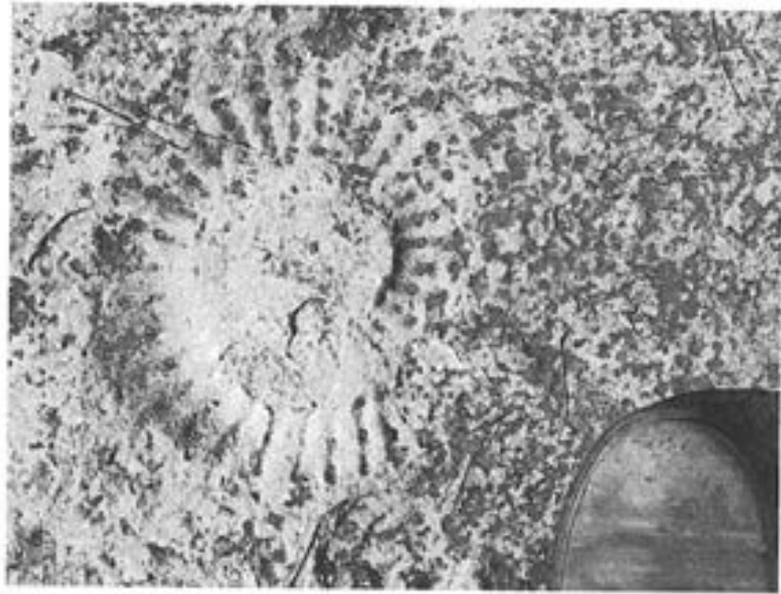
האזור הצפוני הוא אזור מופר מאד, ואין בו חשיבות גיאולוגית מיוחדת. על כן ניתן לתכנן באזור זה מתקנים שונים ואליהם אתיחס בהמשך.

האזור הדרומי מתנשא למספר מטרים מעל האזור הצפוני. לאורך מישור השבר ניתן לזהות יחידות סלע שונות של סלעי הגיר חלקן בעלות שיכוב דק וחלקן בעלות שיכוב עבה (תמונה 1). מישור שבר זה הינו אתר נופי ייחודי בגבעה וכדאי לשמרו ולתכנן שביל הליכה ומקומות ישיבה לאורכו.

תמונה 1: המצוק שנוצר לאורך מישור השבר, החושף יחידות סלע גיר.

באזור הדרומי ניתן לזהות משטחי סלע רבים, בין שיחי הסירה הקוצנית ובאזור הדרום מערבי (לכיוון ככר 1). ע"ג משטחי סלע אלו נמצאים מאובנים מסוגים שונים. הבולטים ביותר הינם האמוניטים המגיעים לקוטר של כ-20-30 ס"מ (תמונה 2). זיהוית כ-10 פרטים בעיקר בשביל היורד לככר 1, אך גם בשביל בסמוך למתקן האנטנה.

תמונה 2: אמוניט (זכף רגלי הימנית לקנה מידה).

בנוסף לאמוניטים נצפו גם מאובנים נוספים, בעיקר אקסוגירות אך גם צדפות אחרות (ביוואלוויה) וגסטרופודים (שבלולים ימיים). מאובנים אלו הם אולי פחות אטרקטיביים, אך מצויים בשפע, וניתן להתייחס אליהם בשילוט בשטח (תמונות 3-5).

תמונה 3: אקסוגירות.

תמונה 4: אקסוגירות וגסטרופוד.

תמונה 5: אקסוגירות וגסטרופודים.

הערות ורעיונות לתוכנית שהועברה:

כללי:

התוכנית שהועברה לעיון לידינו היא תוכנית גנרית ליצירת פארק קהילתי. אין התייחסות לאופי הגבעה ולמצאים הקיימים בה. בנוסף לכך, האלמנטים המוצעים אינם ייחודיים, ולא נותנים ערך מוסף שניתן להפיק מהגבעה. באזור בעל הייחוד הגיאולוגי ניתן להציב שילוט וליצור מתקנים שקשורים במאובנים ובעקבות בעלי חיים וכדומה. ניתן בצורה דומה להתייחס לצמחיה השונה בגבעה, ולרתום אותה כמוקד אטרקציה.

גית המשחקים:

באזור הבהיר - יש לנו הזדמנות ייחודית לביצוע גן חדשני ושונה. לדוגמא – מתקנים מונגשים. צריך לחבר זאת למיתוג של הכפר, או להסטוריה של הגבעה "בר-בת מצווה". דוגמאות לגנים ייחודיים ניתן למצא בכתבה הבאה: <https://www.mako.co.il/living-magazine/Article-6cbfb3c821dcf31006.htm>

בגבעת האורנים הוקם גן משחקים שמושך אליו את ילדי הכפר, בשל המבנה החדשני והמתקנים הייחודיים. אין סיבה שלא יהיה לילדינו גן אטרקטיבי בכפר, נגיש ונוח.

גית הכלבים:

גית כלבים כבר יש במרחק לא גדול מהגבעה. הקמת גית כלבים נוספת היא מיותרת, ואף מנוגדת לרעיון הקהילתי של גית הכלבים הקיימת. סביב גית הכלבים הקיימת נוצרה קהילה מגובשת של בעלי כלבים. יצירת גינה נוספת תגרום לאחד משני תרחישים: 1. פיצול הקבוצה המגובשת – פגיעה בקהילתיות; 2. נטישה של גית הכלבים "הפחות טובה מבין השתיים" – וזה בזבוז משאבים מיותר.

ניתן לחשוב על מתקן ייחודי אחר. בעבר דובר על הקמת רחבת סקייטבורד בכפר, או כל רעיון אחר חדש ושונה.

מתקני ספורט:

מסלול הריצה המתוכנן עובר בכביש הגישה לרכיבים בשני מקטעים – צריך לצמצם ממשק שביל-כביש, כדי להימנע מסיכון לרצים.

אזור האתלטיקה מכיל מתקני קפיצה לרוחק. יש לתת את הדעת לגבי תחזוקת המתקנים, בעיקר ארגז החול, שהרגולציה לגבי שמירתו היא קפדנית (כיסוי, סינון וכו'). לא נראה לי שזה ישים.

ניתן להקים סביב אזור המתקנים תאורה שמונעת מאנרגיה המופקת מהמתקנים עצמם.